Motion

1976/77: 1175

av fru Winther m. fl.
om den demografiska databasen i Haparanda

Den demografiska databasen i Haparanda har drygt tre års verksamhet bakom sig. Den inrättades i juli 1973 och bedriver en systematisk datainsamling av vårt kyrkoboksmaterial. Tillkomsten motiverades i huvudsak av tre skäl: arbetsmarknadsskäl, behov av bättre arkivvård samt forskning och utbildning.

Arbetsmarknadsläget i Tornedalen har sedan länge varit och är tyvärr fortfarande, som vi alla vet, besvärande. Bristen på arbetstillfällen bidrar till en fortsatt utflyttning och utglesning av befolkningen med alla de negativa effekter det har. Genom databasen sysselsätts nu ett 40-tal personer, företrädesvis kvinnor, i Haparandatrakten.

Det ansågs också viktigt att förhindra en nedslitning av det unika kyrkoboksmaterial som vi har i vårt land. Kyrkoböckerna har ju på senare år flitigt utnyttjats av släktforskare. En uppläggning på databand av den information som finns i kyrkoböckerna ger möjlighet till en mer mångskiftande användning av materialet.

I detta sammanhang kommer forskningen in i bilden. Sedan gammalt används kyrkoboksmaterialet av forskare inom många olika områden. Eftersom vi i Sverige kan följa befolkningsutvecklingen i hela församlingar från 1700- och 1800-talen, finns här ett material som är attraktivt för både svenska och utländska forskare. Materialets överförande till data underlättar arbetet för forskarna. Man slipper den tidsödande insamlingen av basinformation som behövs för forskningsuppgifter.

Verksamheten har bedrivits i AMS regi som en försöksverksamhet. Det innebär att medel beviljats för ett år i taget och att ärendet prövats varje år. Vi anser att verksamheten nu bör få en stadigare förankring genom en fast anknytning till Umeå universitet och genom att utbildningsdepartementet tar över huvudmannaskapet.

Arbetsmarknads- och utbildningsministrarna har också uttalat att det forskningsarbete som bedrivs är angeläget och måste fortsätta och att former för en permanentning bör prövas.

En vidareutveckling och decentralisering av dataarbetet till filialer i Övertorneå och Pajala bör också ske.

Det är viktigt att förslag till organisation för den framtida verksamheten läggs fram och att en permanentning av verksamheten vid databasen i Haparanda sker så snabbt som möjligt, förslagsvis redan fr. o. m. budgetåret 1977/78.

Med hänvisning till ovanstående hemställs

att riksdagen beslutar att ge regeringen till känna vad som anförs i motionen angående verksamheten vid den demografiska databasen i Haparanda.

Stockholm den 25 januari 1977

EVA WINTHER (fp)

PER PETERSSON (m) i Gäddvik

TORSTEN STRIDSMAN (c)